

HRVATSKI CRVENI KRIŽ

1452

Na temelju članka 5. stavka 2. Zakona o Hrvatskom Crvenom križu (»Narodne novine«, broj 71/2010) i članka 13. Zakona o udrugama (»Narodne novine«, broj 74/2014), Skupština Hrvatskog Crvenog križa na 4. sjednici 21. saziva održanoj 22. ožujka 2016. godine donijela je

STATUT

HRVATSKOGA CRVENOG KRIŽA

Crveni križ djeluje na teritoriju današnje Republike Hrvatske od 1878. godine. Vlada Republike Hrvatske 26. listopada 1991. godine priznala je Hrvatski Crveni križ kao nacionalno društvo Crvenog križa Republike Hrvatske.

Sabor Republike Hrvatske Zakonom o Hrvatskom Crvenom križu 9. studenoga 1991. godine »utvrđuje da je Hrvatski Crveni križ nacionalna, humanitarna, dobrovoljna društvena organizacija od opće koristi koja djeluje na osnovi misije i principa Međunarodnog pokreta Crvenog križa i Crvenog polumjeseca i uživa posebnu zaštitu i skrb Republike Hrvatske«.

Nacionalno društvo Hrvatski Crveni križ svoje djelovanje temelji na odredbama Ženevskih konvencija (Konvencija za poboljšanje položaja ranjenika i bolesnika u oružanim snagama u ratu, Konvencija za poboljšanje položaja ranjenika, bolesnika i brodolomaca oružanih snaga na moru, Konvencija o postupanju s ratnim zarobljenicima, Konvencija o zaštiti građanskih osoba u vrijeme rata) od 12. kolovoza 1949. godine i njihovim Dopunskim protokolima (Dopunski protokol o zaštiti žrtava međunarodnih oružanih sukoba i Dopunski protokol o zaštiti žrtava nemeđunarodnih oružanih sukoba od 8. lipnja 1977. godine te Dopunski protokol o dodatnom znaku raspoznavanja od 8. prosinca 2005. godine) kojih je Republika Hrvatska stranka.

Nacionalno društvo Hrvatski Crveni križ vođeno je u svom djelovanju načelom solidarnosti, načelima međunarodnog humanitarnog prava i temeljnim načelima Međunarodnog pokreta Crvenog križa i Crvenog polumjeseca:

HUMANOST

Međunarodni pokret Crvenoga križa i Crvenoga polumjeseca, nastao u želji da bez diskriminacije pruža pomoć svim ranjenicima na bojnopolju nastoji u svim prilikama spriječiti i ublažiti ljudsku patnju. Svrha Pokreta je zaštita života i zdravlja te osiguranje poštivanja ljudske osobe. On promiče uzajamno razumijevanje, prijateljstvo, suradnju i trajan mir među svim narodima.

NEPRISTRANOST

Pokret ne pravi razliku s obzirom na nacionalnu, rasnu, vjersku, klasnu ili političku pripadnost pojedinca, već nastoji ublažiti njegove muke, isključivo vodeći računa o njegovim potrebama, dajući prednost najhitnijim slučajevima unesrećenih.

NEUTRALNOST

Da bi očuvao povjerenje svih, pokret se ne opredjeljuje u neprijateljstvima i ne upušta se u rasprave političke, rasne, vjerske ili ideološke prirode.

NEOVISNOST

Pokret je neovisan. Nacionalna društva, iako su pomoćna tijela humanitarnih službi svojih vlada i podvrgnuta zakonima svojih zemalja, moraju očuvati svoju autonomiju kako bi u svako doba mogla djelovati u skladu s načelima Pokreta.

DOBROVOLJNOST

Pokret je dobrovoljan i ne pokreće ga želja za dobitkom.

JEDINSTVO

U svakoj zemlji može postojati samo jedno društvo Crvenog križa ili Crvenog polumjeseca. Ono mora biti dostupno svima i provoditi humanitarnu djelatnost na cjelokupnom teritoriju.

UNIVERZALNOST

Međunarodni pokret Crvenog križa i Crvenog polumjeseca, u kojem sva društva imaju jednak položaj i dijele jednaka prava i dužnosti uzajamnog pomaganja, svjetski je pokret.

Opće odredbe

Članak 1.

Hrvatski Crveni križ je nacionalno društvo Crvenog križa koje djeluje na teritoriju Republike Hrvatske, nepristrano i bez diskriminacije radi promicanja i ostvarivanja humanitarnih ciljeva i programa od opće koristi i uživa posebnu zaštitu i skrb Republike Hrvatske.

Nacionalno društvo Hrvatski Crveni križ je jedino društvo Crvenog križa koje provodi aktivnosti na području Republike Hrvatske.

Nacionalno društvo nosi naziv: Hrvatski Crveni križ.

Skraćeni naziv je: HCK.

Sjedište Hrvatskoga Crvenog križa je u Zagrebu, Ulica Crvenog križa broj 14.

Hrvatski Crveni križ je neprofitna pravna osoba.

Članak 2.

Znak Hrvatskog Crvenog križa je crveni križ na bijelom polju, koji se koristi u skladu sa Ženevskim konvencijama (Konvencija za poboljšanje položaja ranjenika i bolesnika u oružanim snagama u ratu, Konvencija za poboljšanje položaja ranjenika, bolesnika i brodolomaca oružanih snaga na moru, Konvencija o postupanju s ratnim zarobljenicima, Konvencija o zaštiti građanskih osoba u vrijeme rata) od 12. kolovoza 1949. godine i njihovim Dopunskim protokolima (Dopunski protokol o zaštiti žrtava međunarodnih oružanih sukoba i Dopunski protokol o zaštiti žrtava nemeđunarodnih oružanih sukoba od 8. lipnja 1977. godine te Dopunski protokol o dodatnom znaku raspoznavanja od 8. prosinca 2005. godine) kojih je Republika Hrvatska stranka (dalje u tekstu: Ženevske konvencije i Dopunski protokoli), Pravilima o upotrebi znaka Crvenog križa ili Crvenog polumjeseca u nacionalnim društvima (izmijenjenim i dopunjenim 1991. godine), Zakonom o Hrvatskom Crvenom križu i drugim propisima te rezolucijama Međunarodnog pokreta Crvenog križa i Crvenog polumjeseca (dalje u tekstu: Međunarodni pokret) o korištenju znaka i naziva crvenog križa, crvenog polumjeseca i crvenog kristala.

Znak Hrvatskog Crvenog križa kao nacionalnog društva je križ jednakih krakova crvene boje, koji se grafički izražava s pet jednakih kvadrata, na bijeloj podlozi s natpisom Hrvatski Crveni križ.

Znak Hrvatskog Crvenog križa oblikuje se kao logo vodoravnog i/ili kružnog oblika.

Vodoravni logo sadrži crveni križ na bijeloj podlozi i tekst: Hrvatski Crveni križ.

Kružni logo sadrži crveni križ na bijeloj podlozi, dvije koncentrične kružnice i tekst: Hrvatski Crveni križ. Crveni križ nalazi se u sredini, unutar dviju kružnica.

Zastava Hrvatskog Crvenog križa je bijele boje pravokutnog ili kvadratnog oblika sa znakom crvenog križa u sredini. Znak crvenog križa je veličine razmjerne veličini zastave. Naziv nacionalnog društva Hrvatski Crveni križ, upisuje se vodoravno u prostoru donje trećine zastave ili kružno oko znaka crvenog križa na sredini zastave.

Natpisi mogu biti i na jednom od jezika Međunarodnog pokreta Crvenog križa i Crvenog polumjeseca.

Pečat Hrvatskog Crvenog križa je okruglog oblika sa znakom crvenog križa u sredini, otisnut crvenom bojom, a uz rubni dio pečata je natpis: Hrvatski Crveni križ – Zagreb – Ul. Crvenog križa 14.

Rodna neutralnost izraza

Članak 3.

Izrazi koji se koriste u ovom Statutu, a koji imaju rodno značenje, bez obzira na to jesu li korišteni u muškom ili ženskom rodu, obuhvaćaju na jednak način muški i ženski rod.

Ciljevi Hrvatskog Crvenog križa

Članak 4.

Osnovni ciljevi Hrvatskog Crvenog križa su:

- ublažavanje ljudskih patnji, a osobito onih izazvanih oružanim sukobima, velikim prirodnim, ekološkim, tehnološkim i drugim nesrećama, s posljedicama masovnih stradanja i epidemijama,
- doprinos unapređenju i zaštiti zdravlja, prevenciji bolesti i podizanju zdravstvene i ekološke kulture građana,
- poticanje i unapređenje solidarnosti, promicanje volonterstva i međusobnog pomaganja te socijalne sigurnosti građana.

Ostvarenju ciljeva iz stavka 1. ovoga članka, Hrvatski Crveni križ pristupa poštujući prava i slobode svake osobe, neovisno o rasi, boji kože, spolu, jeziku, vjeri, političkom ili drugom uvjerenju, nacionalnom ili socijalnom podrijetlu, imovini, rođenju, naobrazbi, društvenom položaju ili bilo kojem drugom razlikovnom kriteriju.

Hrvatski Crveni križ, sukladno ciljevima, djeluje na području socijalne djelatnosti i zaštite i spašavanja.

Javne ovlasti i djelatnosti

Članak 5.

Hrvatski Crveni križ i njegovi ustrojstveni oblici pomažu tijelima javne vlasti na području humanitarnog djelovanja.

Hrvatski Crveni križ i njegovi ustrojstveni oblici obavljaju sljedeće javne ovlasti:

1. izvršavaju obveze Republike Hrvatske iz Ženevskih konvencija i Dopunskih protokola u dijelu poslova koji su mu povjereni;
2. zastupaju i promiču temeljna načela Međunarodnog pokreta Crvenog križa i Crvenog polumjeseca (dalje u tekstu: Međunarodni pokret) kao i međunarodno humanitarno pravo te nadziru njihovu primjenu u oružanim sukobima; zalažu se za zaštitu svih žrtava i zaštitu ljudskih prava;
3. organiziraju i vode Službu traženja koja obavlja poslove traženja te aktivnosti obnavljanja obiteljskih veza između članova obitelji razdvojenih zbog oružanih sukoba i drugih situacija nasilja, prirodnih i ljudskim djelovanjem uzrokovanih katastrofa, migracija i drugih situacija koje zahtijevaju humanitarno djelovanje; u Središnjem uredu Hrvatskog Crvenog križa ustrojava se i djeluje Nacionalni ured Službe traženja koji u slučaju oružanog sukoba obavlja zadaće Ureda za informiranje sukladno odredbama Ženevske konvencije o postupanju s

ratnim zarobljenicima i Ženevske konvencije o zaštiti građanskih osoba u vrijeme rata od 12. kolovoza 1949. godine i članka 9. Zakona o Hrvatskom Crvenom križu; obavljaju i aktivnosti u skladu sa Strategijom obnavljanja obiteljskih veza Međunarodnog pokreta Crvenog križa i Crvenog polumjeseca koju je usvojilo Vijeće izaslanika Međunarodnog pokreta 2007. godine;

4. traže, primaju i raspoređuju humanitarnu pomoć Međunarodne federacije društava Crvenog križa i Crvenog polumjeseca (dalje u tekstu: Međunarodna federacija), Međunarodnog odbora Crvenog križa, nacionalnih društava Crvenog križa i Crvenog polumjeseca, međunarodnih organizacija i drugih donatora za potrebe na području Republike Hrvatske u izvanrednim situacijama;

5. pokreću, organiziraju, provode i sudjeluju u redovnim i izvanrednim akcijama solidarnosti u Republici Hrvatskoj za pomoć osobama u potrebi, žrtvama oružanih sukoba, velikih prirodnih, ekoloških, tehnoloških i drugih nesreća i epidemija u zemlji i svijetu, te osiguravaju čuvanje određenih količina materijalnih dobara za te potrebe;

6. sudjeluju u akcijama međunarodne pomoći i solidarnosti žrtvama oružanih sukoba i drugih situacija nasilja, velikih prirodnih, ekoloških, tehnoloških i drugih nesreća i epidemija u zemlji i svijetu u suradnji s Međunarodnim odborom Crvenog križa i Međunarodnom federacijom, nacionalnim društvima Crvenog križa i Crvenog polumjeseca, humanitarnim agencijama Ujedinjenih naroda, Europske unije i drugima;

7. oblikuju doktrinu prve pomoći, brinu se o njezinom unapređenju i usklađivanju s europskim smjernicama te primjeni u svim programima edukacije na području Republike Hrvatske;

8. obavljaju osposobljavanje i obnovu znanja za pružanje prve pomoći: za građane u svakodnevnom životu, prometnim i drugim nesrećama; za djecu i mlade na školovanju; pripadnike spasilačkih ekipa; pripadnike vatrogasnih postrojbi i policije; volontere Hrvatskog Crvenog križa i druge; organiziraju i provode osposobljavanje, stručno usavršavanje i obnovu znanja instruktora, predavača i ispitivača prve pomoći i o tome vode evidenciju;

9. sudjeluju u provedbi programa prve pomoći za kandidate za vozače motornih vozila i vozače iz nastavnog predmeta Pružanje prve pomoći osobama ozlijeđenim u prometnoj nesreći, organiziraju i provode osposobljavanje, stručno usavršavanje i obnovu znanja predavača i ispitivača iz nastavnog predmeta Pružanje prve pomoći osobama ozlijeđenima u prometnoj nesreći i o tome vode evidenciju;

10. provode osposobljavanje i obnovu znanja radnika za pružanje prve pomoći na radu;

11. promiču dobrovoljno davanje krvi, organiziraju i provode akcije dobrovoljnog davanja krvi, okupljaju davatelje i vode o njima evidenciju, utvrđuju mjerila za priznanja dobrovoljnim davateljima krvi i dodjeljuju im potvrde i priznanja;

12. provode, na temelju međunarodno prihvaćenih standarda tečajeve za osposobljavanje spasilaca, instruktora i voditelja spasilačkih postaja; vode evidenciju o osposobljenosti spasilaca, instruktora i voditelja spasilačkih postaja te provode obnovu znanja i praktičnih vještina spasilaca; donose pravila i standarde za rad spasilačkih postaja i provode procjenu rizika na kupalištima;

13. ustrojavaju, obučavaju i opremaju ekipe za akcije pomoći u zemlji i inozemstvu u slučaju velikih prirodnih, ekoloških, tehnoloških i drugih nesreća, epidemija te oružanih sukoba i drugih situacija nasilja za poslove: procjene situacije i koordinacije aktivnosti, prve pomoći, službe traženja, zaštite i spašavanja života na vodi, higijensko-epidemiološke zaštite, njege povrijeđenih i oboljelih, socijalnog rada, psihosocijalne potpore stanovništvu, pripreme i organizacije izmještajnih centara, pripreme i raspodjele hrane u terenskim uvjetima, prihvata i raspodjele humanitarne pomoći, osiguranja komunikacija, tehničke pomoći, logistike, osiguranja pitke vode i minimuma sanitarnih uvjeta, informiranja stanovništva, posebno djece i mladih, o ponašanju u slučaju izvanrednih situacija; ekipe se uključuju u educiranje u sustav civilne zaštite prema posebnim propisima;

14. provode kontinuirano informiranje i obučavanje stanovništva, a posebno djece i mladih o opasnosti od mina i drugih eksplozivnih naprava.

Hrvatski Crveni križ i njegovi ustrojstveni oblici obavljaju sljedeće djelatnosti:

1. sudjeluju u prihvatu, smještaju, organizaciji života i poduzimanju drugih mjera koje pridonose zbrinjavanju ugroženog i nastradalog stanovništva;
2. rade na zdravstvenom odgoju, prosvjećivanju i informiranju svojih članova i drugih građana, a posebno djece i mladih; potiču i osposobljavaju ih za zdravstvenu samozaštitu i suzaštitu, kao i pružanje pomoći građanima; sudjeluju u promociji zdravog načina života te prevenciji bolesti ovisnosti, rehabilitaciji i resocijalizaciji ovisnika;
3. organiziraju prijevoz, pružaju usluge smještaja i prehrane osobama kojima je takav oblik pomoći potreban iz zdravstvenih, socijalnih ili drugih sličnih razloga (kuhinje Hrvatskog Crvenog križa, dostava hrane u kuću, usluge u centrima, odmaralištima i kampovima Hrvatskog Crvenog križa, škola u prirodi, obuka neplivača, oporavak djece i mladih iz socijalno ugroženih obitelji i članova Hrvatskoga Crvenog križa i dr.) te usluge iste vrste za svoje članove, članove Crvenog križa i Crvenog polumjeseca drugih država ili međunarodnih organizacija, osobito u sklopu međunarodne razmjene i programa edukacije, odgoja i osposobljavanja djece, mladih i stanovništva za obavljanje zadaća Crvenog križa; pružanje navedenih usluga bez obzira na vrijeme trajanja, ne smatra se turističkom ni ugostiteljskom djelatnošću;
4. organiziraju službu za njegu i pomoć u kući bolesnim i nemoćnim osobama, osposobljavaju djelatnike za rad u toj službi te obučavaju za njegu bolesnika članove obitelji i ostale građane;
5. organiziraju i provode prijevoz robe u humanitarne i druge svrhe, prijevoz osoba s invaliditetom, kroničnih bolesnika, starih i nemoćnih te osoba s tjelesnim ili mentalnim oštećenjem, dobrovoljnih davatelja krvi i članova Crvenog križa;
6. provode programe pomoći i njege starijih i nemoćnih osoba, osoba s posebnim potrebama te osoba s invaliditetom i teškoćama u razvoju (osobni asistenti), putem mobilnih timova i ostalih vidova pomoći u lokalnim zajednicama te pružaju i druge organizirane oblike pomoći, kao što su poludnevni i cjelodnevni boravci, smještaj i prenoćišta za beskućnike i slično;
7. rade na prevenciji i edukaciji o sprečavanju nesreća u prometu (prijevoz u potrebi) s ciljem smanjenja broja prometnih nesreća;
8. organiziraju razne oblike solidarnosti i međusobnog pomaganja građana;
9. organiziraju i provode programe humanističkog odgoja djece i mladih, rade na usvajanju vrlina solidarnosti, nepristranosti i suosjećanja, promiču poštovanje ljudskog bića i života, potiču razvoj samopoštovanja te pridonose razvoju životnih vještina (dobre komunikacije, mirnog rješavanja sukoba, timskog rada i suradnje i slično), promiču značaj volonterskog rada, organiziraju provođenje slobodnog vremena djece i mladih kroz klubove, kampove, odmarališta, izletišta, igraonice, radionice i slično;
10. organiziraju i provode programe pomoći i zaštite tražitelja azila, azilanata i drugih skupina migranata u potrebi i žrtava trgovanja ljudima te informiranjem i edukacijom rade na podizanju svijesti stanovništva, posebno djece i mladih;
11. druge poslove, programe i projekte za opće dobro utvrđene zakonima i drugim propisima.

Hrvatski Crveni križ i njegovi ustrojstveni oblici ostvaruju navedene programske djelatnosti sukladno strategijama i rezolucijama Međunarodne federacije, Međunarodnog odbora Crvenog križa te tijela Međunarodnog pokreta (Međunarodna konferencija Crvenog križa i Crvenog polumjeseca, Vijeće izaslanika Međunarodnog pokreta i Stalna komisija Crvenog križa i Crvenog polumjeseca).

Programske djelatnosti Hrvatski Crveni križ i njegovi ustrojstveni oblici provode za opće dobro, a dobit koja se ostvari koristi se isključivo za obavljanje i unapređenje djelatnosti Hrvatskog Crvenog križa i njegovih ustrojstvenih oblika u skladu s ovim Statutom.

Hrvatski Crveni križ i njegovi ustrojstveni oblici obavljaju javne ovlasti i djelatnosti utvrđene ovim Statutom sukladno potrebama lokalne zajednice i osiguranim sredstvima. Obavljaju i druge programe koji su posebno ugovoreni i za koje su osigurana dodatna sredstva, a koji nisu u suprotnosti s temeljnim načelima Međunarodnog pokreta.